KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

21.5.2012
ITE
4/0120-8901-2294
/LKH og MOH

Alimentation Couche-Tard Inc.'s overtagelse af Statoil Fuel & Retail i Danmark

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 18. april 2012 en forenklet anmeldelse af en fusion mellem Alimentation Couche-Tard Inc. og Statoil Fuel & Retail ASA, jf. konkurrencelovens § 12 b, stk. 1. Anmeldelsen var fuldstændig den 1. maj 2012.

Transaktionen indebærer, at Alimentation Couche-Tard Inc. overtager kontrollen med Statoil Fuel & Retail ASA. Dette sker ved, at Alimentation Couche-Tard Inc. køber op til 100 % af aktierne i Statoil Fuel & Retail ASA gennem et offentligt frivilligt tilbud til aktionærerne.

Der er tale om en fusion omfattet af konkurrencelovens fusionsbegreb, jf. § 12 a stk. 1 nr. 2, og omsætningen for de virksomheder, der deltager i fusionen, overstiger omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 2. Fusionen skal derfor anmeldes til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Ifølge det oplyste er der tale om en forenklet fusion omfattet af § 3, stk. 1, nr. 3, litra b i bekendtgørelse nr. 976 af 13. august 2010 om anmeldelse af fusioner. Idet fusionen på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke giver anledning til indsigelser, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen godkendt fusionen efter en forenklet sagsbehandling, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 7.

1. Afgørelse

Den 18. april 2012 anmeldte Alimentation Couche-Tard Inc. en fusion mellem Alimentation Couche-Tard Inc. og Statoil Fuel & Retail ASA. Alimentation Couche-Tard Inc. har den 18. april 2012 fremsat offentligt købstilbud på samtlige aktier i Statoil Fuel & Retail ASA. Statoil ASA, som er hovedaktionær i Statoil Fuel & Retail ASA med 54 % af aktierne, har samme dag afgivet forhåndsaccept af købsaftalen.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering – på baggrund af de oplysninger, som styrelsen har modtaget – at fusionen ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, navnlig som følge af skabelsen eller styrkelsen af en dominerende stilling, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2. Fusionen kan derfor godkendes uden vilkår, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 1.

Godkendelsen er givet under forudsætning af, at de oplysninger, som de deltagende virksomheder har afgivet, er korrekte, jf. konkurrencelovens § 12 f.

Deltagende virksomheder
Fusionen omfatter Alimentation Couche-Tard Inc. og Statoil Fuel & Retail ASA.

Alimentation Couche-Tard Inc. er aktiv på markedet for detailsalg af dagligvarer og på markedet for detailsalg af motorbrændstof (benzin og diesel) i Canada og USA. Alimentation Couche-Tard Inc. er den aktør i Nordamerika, der har flest forretninger med detailsalg af dagligvarer. De fleste af Alimentation Couche-Tard Inc.'s forretninger er også detailsælgere af motorbrændstof. Alimentation Couche-Tard Inc. er desuden aktiv i Kina, Guam, Hong Kong, Indonesien, Japan, Macau, Mexico og de Forenede Arabiske Emirater.

Statoil Fuel & Retail ASA driver Statoil og JET tankstationerne i Danmark, Sverige, Norge, Polen, Baltikum og Rusland. Her sælger Statoil Fuel & Retail ASA bl.a. brændstof, smøreolie og dagligvarer. Statoil Fuel & Retail ASA er delvist ejet af Statoil ASA, som er et norsk olie- og energiselskab.

Beskrivelse af transaktionen
Fusionen omfatter op til 100 % af aktierne i Statoil Fuel & Retail ASA. Alimentation Couche-Tard Inc. har fremsat offentligt købstilbud. Transaktionen indebærer, at Alimentation Couche-Tard Inc. vil overtage ca. 2.300 tankstationer (bemandede eller automatiske). Derudover vil Alimentation Couche-Tard Inc. overtage Statoil Fuel & Retail ASAs aktiviteter inden for stationær energi, brændstof til skibs- og luftfartøjer, smøreolier og kemikalier.

Transaktionen er betinget af, at Alimentation Couche-Tard Inc. kan overtage minimum 90 % af aktierne i Statoil Fuel & Retail ASA. Hovedaktionæren i Statoil Fuel & Retail ASA, Statoil ASA, har givet forhåndsaccept på at overdrage 54 % af aktierne.

Fusionskontrol
Parterne har oplyst, at Statoil Fuel & Retail ASA i 2011 havde en omsætning i Danmark på [….] kr. og på [….] kr. inden for EU. Omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12 stk. 1, nr. 2 er opfyldt, og fusionen er derfor undergivet fusionskontrol, jf. konkurrencelovens § 12 stk. 1 nr. 2 jf. stk. 2.

Det fremgår af fusionsanmeldelsen, at Statoil Fuel & Retail ASA ikke i 2011 havde en omsætning, som overstiger tærskelværdierne i Forordning nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsoverdragelser. Fusionen har derfor ikke fællesskabsdimension, og skal dermed behandles af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

2. Vurdering af fusionen
En fusion, der ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, navnlig som følge af skabelsen eller styrkelsen af en dominerende stilling, skal godkendes. En

fusion, der hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, navnlig som følge af skabelsen eller styrkelsen af en dominerende stilling, skal omvendt forbydes, jf. konkurrencelovens § 12 c stk. 2.

I det følgende vurderes, om fusionen vil medføre konkurrencebegrænsende virkninger, og om fusionen overordnet set hæmmer konkurrencen betydeligt på de relevante markeder.

Det relevante produktmarked
Både Alimentation Couche-Tard Inc. og Statoil Fuel & Retail ASA er aktive i detailledet for salg af motorbrændstof og på markedet for detailsalg af dagligvarer. Ved vurderingen af fusionens virkninger er det derfor relevant at se på virkninger på to forskellige markeder: detailsalg af motorbrændstof og detailsalg af dagligvarer.

Det er anmelders opfattelse, at salg af olieprodukter til bilister igennem tankstationer udgør et særskilt produktmarked uden behov for at sondre imellem forskellige typer af brændstof. Det skyldes hovedsageligt, at udbudssubstitution taler for, at der er substitution mellem disse brændstoffer, da udbyderen har en høj grad af fleksibilitet mellem benzin og diesel. Hvis der sker en ændring i efterspørgslen, er det muligt med kort varsel at omlægge en stor del af lagerfaciliteterne til den ene slags motorbrændstof frem for den anden.

Anmelder anfører, at det fremgår af Kommissionens praksis, at salg af motorbrændstoffer udgør et samlet marked, og at markedet som følge heraf skal afgrænses til markedet for salg af motorbrændstof fra ubemandede og bemandede tankstationer.[1]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har tidligere afgrænset to forskellige produktmarkeder inden for detailsalg af motorbrændstoffer: et marked for salg af benzin og et marked for salg af diesel. Det skyldes hovedsageligt, at købere ikke kan substituere mellem benzin og diesel.

Da anvendelsen af den ene eller den anden produktmarkedsafgrænsning imidlertid ikke vil have betydning for den samlede vurdering af fusionen, finder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke anledning til at tage endelig stilling til den præcise afgrænsning af detailmarkedet for motorbrændstoffer.

Angående detailsalg af dagligvarer kan det afgrænses til enten at omfatte hele dagligvaremarkedet eller afgrænses til kiosker og tankstationer, som typisk fører et mere begrænset sortiment, og som har åbent på ydertidspunkter. Da køb af detailvarer i almindelige supermarkeder som oftest suppleres, og ikke substitueres, med køb af dagligvarer i kiosker og på tankstationer, taler dette for, at der kan afgrænses et særskilt marked for detailsalg af dagligvarer fra kiosker og tankstationer. Dette

[1] Kommissionens beslutning i Statoilhydro/ConocoPhillips, Case Comp/M.4919 af 21. oktober 2008 pr. 22.

er også anført i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fusionsafgørelse af 2. maj 2012.[2] Da dette imidlertid ikke har betydning i forhold til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering af fusionen, vil der ikke blive taget endelig stilling til den præcise afgrænsning af detailmarkederne for dagligvarer.

Det første relevante produktmarked kan afgrænses til i hvert fald detailsalg af motorbrændstof.

Det andet relevante produktmarked kan afgrænses til i hvert fald at udgøre detailsalg af dagligvarer fra kiosker og tankstationer.

Det relevante geografiske marked
For så vidt angår salg af motorbrændstof fra tankstationer er det anmelders opfattelse, at det relevante geografiske marked skal afgrænses nationalt til Danmark.

Angående markedet for detailsalg af dagligvarer anfører anmelder, at det relevante geografiske marked for detailsalg fra nærbutikker er lokalt, og maksimalt kan afgrænses til at være nationalt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det geografiske marked for salg af motorbrændstof til slutbrugerne kan afgrænses til Danmark eller mere snævert regionalt/lokalt. Da anvendelsen af den ene eller den anden geografiske markedsafgræsning imidlertid ikke vil have betydning for den samlede vurdering af fusionen, finder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke anledning til at tage endelig stilling til den præcise afgrænsning af det geografiske marked.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer at det geografiske marked for salg af dagligvarer – eller mere snævert dagligvarer fra kiosker og tankstationer – kan afgrænses til at være nationalt og muligvis regionalt/lokalt. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder dog ikke anledning til at tage endelig stilling til den præcise geografiske afgrænsning af markedet for detailsalg af dagligvarer fra kiosker og tankstationer.

Fusionens virkninger på markedet
De to parter opererer begge på markederne for detailsalg af motorbrændstof samt detailsalg af dagligvarer fra nærbutikker. Parterne befinder sig ikke på de samme geografiske markeder. Der er således ingen horisontale overlap mellem parterne.

Statoil ASA, som er hovedaktionær i Statoil Fuel & Retail ASA befinder sig på et tidligere omsætningsled end de fusionerende parter, og det skal derfor overvejes, om fusionen kan medføre vertikale begrænsninger.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fået oplyst, at der ikke er nogen accessoriske aftaler i forbindelse med fusionen. Der er således ingen forbindelse mellem Alimentation Couche-Tard Inc. og Statoil Fuel & Retail ASA eller mellem Statoil

[2] Dagrofa A/S' overtagelse af Nærum Stormarked A/S.

ASA og Statoil Fuel & Retail ASA, som afskærer Alimentation Couche-Tard Inc.'s eller Statoil ASAs adgang til markedet.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at risikoen for dominans ikke bliver øget betydeligt ved fusionen, da der fortsat er det samme antal aktører på markedet, og da koncentrationen på markedet ikke øges. Alimentation Couche-Tard Inc. er en aktør uden væsentlige aktiviteter på det danske marked, og opnår ikke en dominerende stilling på det danske marked, hverken inden for detailsalg af motorbrændstof eller for detailsalg af dagligvarer fra kiosker og tankstationer.

3. Konklusion

Transaktionen mellem Alimentation Couche-Tard Inc. og Statoil Fuel & Retail ASA udgør en fusion jf. konkurrencelovens § 12 a stk. 1 nr. 2. Som følge af de i fusionen deltagende virksomheders omsætning, jf. konkurrencelovens § 12 stk. 1 nr. 2 og § 12 b stk. 1, finder konkurrencelovens regler om fusionskontrol anvendelse.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens samlede vurdering, at fusionen ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, navnlig ved skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling på markedet, jf. konkurrencelovens § 12 c stk. 2. Fusionen kan derfor godkendes uden vilkår, jf. konkurrencelovens § 12 c stk. 1.